

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

52-2

Brno 2011

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 52

Volume 52

Číslo 2

Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Olga Lečbychová, Marián Mazuch,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce

Adresa redakce

Adress

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 806/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2011

Náklad 450 kusů

Časopis je na seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright ©2011 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

čičích hlav, které tvoří zpevněný okraj komunikace Jiráskova.

Jan Mikulík, Zdeněk Schenk

Resumé

Tovačov (Bez. Přerov), Jiráskova Str. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

TRŠICE (OKR. OLOMOUC)

Intravilán obce, č. p. 3. Středověk. Vesnice. Povrchový sběr.

V průběhu roku získalo olomoucké Vlastivědné muzeum soubor nálezů, který v obci za neznámých okolností nasbíral J. Vláčil. V kolekci je zastoupena středověká keramika celkem 39 ks a 3 zvířecí kosti. Keramiku můžeme rozdělit do dvou skupin, na běžnou hrnčinu (22 ks) a fragmenty masivních zásobnic (17 ks).

Mezi běžnou užitkovou keramikou dominuje redukční výpal hnědých až šedých tónů, střepy jsou ostřeny písekem, drobnými kamínky a slídou, která velmi často vystupuje na povrch. V souboru evidujeme fragmenty výdutí, tři dna a pět okrajů. Mezi výdutěmi převládají nezdobené kusy, a pokud se objeví výzdoba, je provedena svazkem rýh. V jednom případě se jedná o vnitřní výzdobu svazky žlábků a vlnic mezi nimi. Dna jsou hraněná a všechna nesou stopy podsýpky. Jedno dno je perforováno pěticí otvorů o průměru kolem 5 mm. Čtyři okraje hrnců jsou ve třech případech vně vyhnuté a oboustranně rozšířené a zdobené dvojicí rýh (obr. 113). Další zlomek okraje pochází ze zvoncovité pokličky. Poslední okraj pro špatné dochování zlomku nemůžeme blíže klasifikovat.

Střepy ze zásobnic se vyznačují značně hrubým ostřivem, ve kterém je možno identifikovat písek, kamínky a hlavně tuhu. Barva nástřepí přechází od cihlově červené až po tmavě hnědou a šedou. Tři vysoké kyjovité okraje jsou zdobeny žlábkem (obr. 113). Veškerou keramiku můžeme zařadit do 13. až 15. století.

Osídlení na katastru obcí Tršice a Zákřova bylo již v nedávné minulosti zevrubně zpracováno M. Bémem (1999), který sepsal veškeré pravěké a středověké nálezy včetně tří zaniklých vsí – ZSO Bělá (lokality 8), ZSO Zatešice (lokality 11) a ZSO Zákřovice (lokality 12). Všechny jsou zachyceny v písemných pramenech od 14. století, ale v průběhu 15. a 16. postupně všechny zpušly. Studie však neuvádí žádné naleziště v intravilánu obce. Nejbližší zástavbě je lokalita č. 4, ležící na JZ okraji obce, kde byl zachráněn obsah žárového hrobu kultury zvoncovitých pohárů. Proto jsou nové nálezy velmi cenným pramenem k nejstarší historii obce.

Lukáš Hlubek

Literatura

Bém, M. 1999: Archeologické nálezy a lokality na katastru obcí Tršice a Zákřov. *Střední Morava* 8, 54–77.

Resumé

Tršice (Olomouc dist.). Mr. J. Vláčil found a collection of pottery in the acre of the house nr. 3 in the village called

Obr. 113. Tršice. Výběr středověké keramiky (kresba I. Hradilová).

Abb. 113. Tršice. Selected medieval pottery (drawing by I. Hradilová).

Tršice. The circumstances of the find are not very clear, but the pottery can be dated to the 13th–15th Century.

TUČÍN (OKR. PŘEROV)

Extravilán, p. č. 1379, 1273. Raný středověk až novověk. Sídliště. Záchraný výzkum.

V souvislosti s realizací investiční akce „Polní cesty C22, C6 a svodný příkop P1, P2 k. ú. Tučín“ byl v měsících září a říjen 2010 proveden záchraný archeologický výzkum formou odborného dohledu nad výkopovými pracemi, který uskutečnili pracovníci Archaia Olomouc. Obec Tučín se nachází necelých 6 km V od Přerova v prostoru Kelčské pahorkatiny. Poprvé je Tučín zmiňován v pramenech k roku 1351.

Stavba nové cesty byla realizována v trase stávající polní cesty na parcele p. č. 1379, která vede JV směrem ke katastrální hranici k. ú. Tučín a k. ú. Podolí u Přerova. V souvislosti se zemní skrývkou v trase nové polní cesty byla zachycena odpadní jáma oválného tvaru, zařezaná mělkce do intaktního podloží tvořeného žlutohnědým jílem. Z výplně objektu se podařilo získat početný soubor zlomků kuchyňské keramiky, který lze datovat do období vrcholného středověku až novověku. V zásypu se dále vyskytly zlomky stavebního odpadu. Objekt nejspíše vznikl vyvezením vytěženého materiálu z některé z parcel ve středu obce.

V místě budování svodného příkopu P2 při J okraji intravilánu, na parcele č. 1273, byly vedle sebe zachyceny dva zahloubené sídlištní objekty (2500, 2501), které byly z velké části poškozeny těžkou technikou (obr. 114). Z jejich výplně byl získán vedle osteologického materiálu početný soubor keramiky, která datuje tyto sídlištní aktivity do 12. století (obr. 115).

Zlomky keramiky pocházely převážně z hrncovitých tvarů s okraji vzhůru vytaženými, v jednom případě s okrajem šikmo protaženým a mírně střechovitým, ze-